№ 115. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג" ערשיינט יעדן מאנטאג אונד דאנערסטאג.

פּרענומעראציאָנס־פּרייז: נאנצעריי 7 פל. — קר. האלבעריי „ 3 „ 50 „ פיערטעלעריי „ 1 „ 75 „

דיא רעדאקציאָן אונד אדמיניסטראציאָן בעפינדעט זיך Schiffmannsgasse 6, Budapest, וואו־רענד איך דיא פּרענומעראציאָנס־געלדער צו זענדען זינד.

אינזעראטע ווערדען בילליגסט בעראכנעט.

Budapest, Montag 26. Juni 1882. ב״ה בודאפעסט, ט תמוז. שנת תרמ״ב לפ״ק.

נאָך איממער קיין רעזולטאט!

נאָך איממער איזט קיין רעזולטאט ערציעלט נאָך איממער איזט קיינע קלאָרהייט אין דער טרייבונגען טיסא־עסלאָרער אנגעלעגענהיט נעשאפפען ווארדען. דיא לייטונג זאגט ווירד נאָך איממער פאָן איינעם דיכטען נעבעל אומהילט. „ווערדענד מאָן דער נאָנצען וועלט נראָהטרעטענד ווידערשפּרעכען אבער־ראשונגען אנדרייבען. בעקאָממען ווירד פאָן נעטטס אנדערס. אלס פאָן עטטעשיגונגען איז נייען פערווירענגען צו האָרען. דיא אינטערזוכונגסקאָממיסיאָן איזט פאָן דעם איינגעשלאָגענען וועגע נעטטס אב. דורך דיא פאָלגע לייטע וועלכע דיא קלייניע דער ווירקלעכען עפעטליכע שאָלאָטטע טרייבען איזט דער אינטערזוכונגסקאָממיסיאָן איין ווידערגעגען אין ווידערגעגען אנדרייבען. דיא קאָממיסיאָן זאגט: עס איזט איך ווארד, דאסס דאס פערהעלטניס צווישען בריטטען אונד יודען איין זעהר גוטס שאפפענדעס איזט: דענאָך אבער זינד אונד אינדהען נעטטס צו פירטען, אבגלייך פאָן אייסען: שאפפ געפעטצט ווירד, זא צום ביישפּיעל זינד מיט דער הייטיגען פאסטאלאיס בודאפעסט אין־פייענדערע פלא קאטע אנגעלאנגט.

דער שאפפר דעם אינטערזוכונגסבריעפעס ווירד דאדורך ערשווערט. דאס עד נאר פּעלגען בריטטען הין דיא אינזעראטען־אנגעראטענען מוס.

דיא לייטע, וועלכע דייא בין פיער טאגע דיא אנגאהמע אינעם איירדהומס פאָללקאָממענען אויסגעשלאפפענען ערשיינען. זא פיעל איזט טהאטסאכע, דאס עבען דיא אויפפגעזונגע דער דאדאער לייטע דיא מיטטעל צור אויפהעלונג דעם פיער־בעבענדען נעגיעראָפּעראציאָן.

דיא לייטע איזט בעריימס בעגראבען ווארדען.

דיא פלאסטער, וועלכע אנגעבליך דיא לייטע אויס דעם וואססער נעגאָגען האבען, זינד נאָך ניכט פערהאפטעט, דאָך צייגען אללע בעזאָרגלעכען פערפיגונגען אויף דיא מאָגלעכסט באלדיגע פערהאפטונגען דערוועלבען אב. דא דערען אויסאנאָגען פאָן נאָכסטר־זיכטונגען זיין קאָנגען.

דיא אינטערזוכונג איזט ביא אידהרען ווייטרען מאָמענט אנגעלאנגט. דייטען איזט עס ניכט מעהר צווייפעלהאפט, דאס עסטהער שאלאָטטע אומגעבראכט ווארדען זייא, וואס בין צו דען לעטטטען מאנאן ניכט בעשטעממט קאָנסטאטירט ווערדען דענ קאָנגטע. אום פערלייטע דעם הייטיגען מאנגעל ווירד אן אייגען אָרט, דען איך אין דייזעם אור־גינבלליקע אום דעם פּרעפאלגס דער אינטערזוכונג וויללען ניכט נעגנגען קאָנן, אייגע נאכבראבונג פאָרגענאָממען, וועלכע דיא אנטערקונגען דעם וויכטיגסטען בעווייזען צום צווייפעל האט.

צווישען דער פּרעפּאָרדונג עסטהער שאלאָטטע מאשיס אונד דער אפפּעזיציאָן דעם לייכנאמס בעשעהט אין אורזעבלליכער צוזאמممענהאנג. עס איזט נין בעריימס אינגווייפעלהאפט. דאס ניכט אייגע נעריינדיגונג אבזוכס דאס מאטיוו וואר. דענ לייכנאמס אין קליידער צו שטעקען, וועלכע אינגווייפעלהאפט דיא עסטהער שאלאָטטע זינד, זאָנדערן דאס דיעם דעקאָרהאלב געשאה. אום דיא בעהאנדלונג אירער צו פיהרען.

אבער דען אריטשטיגונג דעם בלוט־בלבולס וויא אויך איבער דען פערלוסט דער אינטערזוכונג וויללד דער בעריטטששאטטער דער הייטיגען אונגאריטשען ווירגשאפטליכען צייטונג „הירלאס פאָלקעס" דע אינצעלהיטען פּרעפּאָרדען האבען:

עסטהער שאלאָטטע פערשוואנד אם 1. טען אפּריל לייפּציגער יאהר פערפיהלט. דאָך קאם עס נעגאָנדען מיט דען זין, אידר פערשווינדען מיט אייגען פערבעבען אָדער מיט יודען אין פערבינדונג צו בריינגען. דאס פעפעלליכט אן דעם בעהאנדלונגס־אפּפּאָרטונגען עסטהער דיא יודען שולד טרייבען. עגעטשאנד צייגטס אין דער מיטטעער אינד דיא פערזאָנלאכסיגע הערצאָג נאָכ דער עסלאָרער שיהאָ שאריף זעלבעם. עס וואר דייעס אנאָגאנס מאָ. דיא פרוא גינג דאמאלס שאָן מאָנ אום אב. פאָן אייגער בעהערדע צור אנדערען, זיך נאָך אהרעם קינדע צו עקזוכרענען, דאס דער שטוהלריכטער אום נאָנצען קאָמטאָפּ זוכען לייסט. אייגען מאנגעס. אלס פרוא אלאָטטע וויעדער ווייגענד פאָם שטוהלריכטער הייסקאָם. טראָץ דיא אריף דעם וועגע דער שוהט שאריף. דייזער שפּראָך דאן אן פּראָגנט דא אויס, אונד זאגט אידר ווייעדראלס. דא אללעד זיך ניכט קרענקען, דאס מעדכען יעדדיג שאן וויעדערקעהרען. דאס זיא דאָך דיא עדדע ניכט פערשלוגען! דאנן זייא דער שטעכשטיעלך נעהיר אין דיא הערבאנגעשטעלן, אום זיא אויף עטוואס אייפּערזוכטס צו מאכען. „דאס אונווייסענדע אבערגלייביגע פאָלק בילדעט זיך אין, דייא יודען בעגאנגען עגס באקען אידרער מצות דאס בלוט פאָן כריסטען; דאס ווערע איינע נאָכטע דומהייט. דאָך דיא עס מאָגליך. דאס מאָן דייעזע דומהייט יעטצט ווערעדען עס ווערהענגען וועד." דער שוהט וואר־נונג דיא פרוא. זאָלכעס נעדערע גלויבען בייזיטעסענען. פרוא שאלאָטטע דיא אנגאהמע אינעם איירדהומס פאָללקאָממענען אויסגעשלאפפענען ערשיינען. זא פיעל איזט טהאטסאכע, דאס עבען דיא אויפפגעזונגע דער דאדאער לייכע דיא מיטטעל צור אויפהעלונג דעם פערבעבענדען נעגיעראָפּעראציאָן.

דיא לייכע איזט בעריימס בעגראבען ווארדען.

דיא פלאסטער, וועלכע אנגעבליך דיא לייכע אויס דעם וואססער נעגאָגען האבען, זינד נאָך ניכט פערהאפטעט, דאָך צייגען אללע בעזאָרגלעכען פערפיגונגען אויף דיא מאָגלעכסט באלדיגע פערהאפטונגען דערוועלבען אב. דא דערען אויסאנאָגען פאָן נאָכסטר־זיכטונגען זיין קאָנגען.

דיא אינטערזוכונג איזט ביא אידהרען ווייטרען מאָמענט אנגעלאנגט. דייטען איזט עס ניכט מעהר צווייפעלהאפט. דאס עסטהער שאלאָטטע מעהר צווייפעלהאפט. דאס עסטהער שאלאָטטע אומגעבראכט ווארדען זייא, וואס בין צו דען לעטטטען מאנאן ניכט בעשטעממט קאָנסטאטירט ווערדען דענ קאָנגטע. אום פערלייטע דעם הייטיגען מאנגעל ווירד אן אייגען אָרט, דען איך אין דייזעם אור־גינבלליקע אום דעם פּרעפאלגס דער אינטערזוכונג וויללען ניכט נעגנגען קאָנן, אייגע נאכבראבונג פאָרגענאָממען, וועלכע דיא אנטערקונגען דעם וויכטיגסטען בעווייזען צום צווייפעל האט.

צווישען דער פּרעפּאָרדונג עסטהער שאלאָטטע מאשיס אונד דער אפפּעזיציאָן דעם לייכנאמס בעשעהט אין אורזעבלליכער צוזאמممענהאנג. עס איזט נין בעריימס אינגווייפעלהאפט. דאס ניכט אייגע נעריינדיגונג אבזוכס דאס מאטיוו וואר. דענ לייכנאמס אין קליידער צו שטעקען, וועלכע אינגווייפעלהאפט דיא עסטהער שאלאָטטע זינד, זאָנדערן דאס דיעם דעקאָרהאלב געשאה. אום דיא בעהאנדלונג אירער צו פיהרען.

אבער דען אריטשטיגונג דעם בלוט־בלבולס וויא אויך איבער דען פערלוסט דער אינטערזוכונג וויללד דער בעריטטששאטטער דער הייטיגען אונגאריטשען ווירגשאפטליכען צייטונג „הירלאס פאָלקעס" דע אינצעלהיטען פּרעפּאָרדען האבען:

עסטהער שאלאָטטע פערשוואנד אם 1. טען אפּריל לייפּציגער יאהר פערפיהלט. דאָך קאם עס נעגאָנדען מיט דען זין, אידר פערשווינדען מיט אייגען פערבעבען אָדער מיט יודען אין פערבינדונג צו בריינגען. דאס אידעע. דאס פעפעלליכט אן דעם בעהאנדלונגס־אפּפּאָרטונגען עסטהער דיא יודען שולד טרייבען. עגעטשאנד צייגטס אין דער מיטטעער אינד דיא פערזאָנלאכסיגע הערצאָג נאָכ דער עסלאָרער שיהאָ שאריף זעלבעם. עס וואר דייעס אנאָגאנס מאָ. דיא פרוא גינג דאמאלס שאָן מאָנ אום אב. פאָן אייגער בעהערדע צור אנדערען, זיך נאָך אהרעם קינדע צו עקזוכרענען, דאס דער שטוהלריכטער אום נאָנצען קאָמטאָפּ זוכען לייסט. אייגען מאנגעס. אלס פרוא אלאָטטע וויעדער ווייגענד פאָם שטוהלריכטער הייסקאָם. טראָץ דיא אריף דעם וועגע דער שוהט שאריף. דייזעער שפּראָך דאן אן פּראָגנט דא אויס, אונד זאגט אידר ווייעדראלס. דא אללעד זיך ניכט קרענקען, דאס מעדכען יעדדיג שאן וויעדערקעהרען. דאס זיא דאָך דיא עדדע ניכט פערשלוגען! דאנן זייא דער שטעכשטיעלך נעהיר אין דיא הערבאנגעשטעלן, אום זיא אויף עטוואס אייפּערזוכטס צו מאכען. „דאס אונווייסענדע אבערגלייביגע פאָלק בילדעט זיך אין, דייא יודען בעגאנגען עגס באקען אידרער מצות דאס בלוט פאָן כריסטען; דאס ווערע איינע נאָכטע דומהייט. דאָך דיא עס מאָגליך. דאס מאָן דייעזע דומהייט יעטצט ווערעדען עס ווערהענגען וועד." דער שוהט וואר־נונג דיא פרוא. זאָלכעס נעדערע גלויבען בייזיטעסענען. פרוא שאלאָטטע

אם וואססער לאג. איזט איסיערדענלייך נוט ערהאלטען, זא דאס מאן זעדדר לייכ האָנסטאָטירען קאָנגטע. דאס עס ניכט עסטהער שאלאָטטע איזט. פאָן יעדעם איינגעלעגען קלייניגנסטעקע, וועלכעס אן דער לייכע וואר. וואורדע ערקלעהרען, עסטהער שאלאָטטע האבע דאסזעלבע ביא אדרעם פערשווינדען געבראכען. דיא סעקציאָן בעוויעדקשטעל. לייגען דיא ארצטע טרעטטעלער, קיש אונד האר־וואסר.

דיא פלאסטער, וועלכע דיא לייכע פאנדען, ווארדען פערהאפטעט: יעדאָך גלויבט מאן דער ניכט, דאס דיא שולדיג זינד. דענן עס איזט צווייפעל־לאָס, דאס דיא פלאסטער בים אויפפגעדען אונד אנצייגען דער לייכע מיט נאָכטער גלייכזלטיגקייט פאר־גענגען. דיא אינטערזוכונגס־קאָממיססיאָן אונד דייזעער מאנג אים עסלאָר צו־ריקקאָממען. דיא אינטערזוכונג איזט אבגלייך מאן אללע אייגענעלהייטען דערזעלבען געדענקען דאלס. וויא עס שיינט, אייגער צווייפעללאָזען טהאטזאכע ניכט אויף דיא שפּיר־נע. דאָממען אונד שטעכט אין דער אויפפאָרשונג דעם פערבעבענדען דאָרט. וויא דיא אם ערסטען טאגע־נע. שאנאדען. דיא לאנגע דויער דער אינטערזוכונג פערגעדעהט נור דיא אויפיגונג.

דעם „עטשטע הולאָפּ" ווירד אויס טאָקאי אָפּלעגערונגען געשריעבען:

דא דיא נעפּרעגע לייכע דיא קליידער עס־טהעלס אבגע הענגט טרוג, וויהרד דיא יודענפרוא גע־וויסט. וועלכע זיך אם אייגענען טאגע בעגעהטט, אָדער דיא אנדערע אלס אייגענטהומ־ליכע אנגעגעבען האט. אין דער אידער אנגעגעבען

5 גול. ה׳ איגנ׳ ברון 3 גול. ה׳ ס׳ קאהן 5 גול. ה׳ י׳ ברון 5 גול. ה׳ ד׳ פלעש 1 גול. ה׳ מ׳ קאהן 5 גול. ה׳ אד׳ האראוויץ 1 גול. ה׳ ה׳ פלעש 2 גולדען. ה׳ י׳ בערגער 1 גול. ה׳ ב׳ בייטשער 2 גול. ה׳ ר׳ ראטה 1 גול. ה׳ זיג׳ גאלדשטיין 2 גולד. ה׳ ה׳ פאללאק 5 גול. ה׳ האפמאנן 2 גול. ה׳ א׳ ברון 5 גולד. ה׳ איגנ׳ שפיטצער 2 גולד. ה׳ בייריער פלעש 3 גולד. ה׳ ל׳ שפיטצער 1 גולד. ה׳ ד׳ הרשענדויזער 1 גול. ה׳ ק׳ שפיטצער 1 גולד. ה׳ ד׳ גאלדשטיין 1 גולד. ה׳ אד׳ דייטש 1 גול. ה׳ פ׳ קאהן 2 גול. ה׳ ווילנער 1 גול. ה׳ ט׳ בערגעל 3 גול. ה׳ י׳ ברון 3 גול. ה׳ ג׳ קאהן 1 גול. ה׳ ל׳ לאיז 2 גול. ה׳ ט׳ פאבער 5 גולד. ה׳ י׳ שטיינער 2 גול. ה׳ איא׳ קאהן 1 גול. ה׳ פ׳ בערגעל 1 גולד. ה׳ שאבערל 1 גולד. ה׳ י׳ פלעש 2 גולד. ה׳ שווארץ 1 גול. ה׳ הירשענזייער 1 גול. ה׳ נוסמאנן רודאלף 1 גול. ה׳ הידושק׳ 1 גולד. ה׳ י׳ ברכטא 1 גול. ה׳ איל׳ דייטש 1 גול. ה׳ ברידער דעיא 1 גול. ה׳ י׳ האפמאנן 2 גולד. ה׳ ראטשמאנן 1 גולד. ה׳ מ׳ פישער 5 גול. ה׳ י׳ קלין 3 גול. ה׳ פישער 1 גולד. ה׳ מאנטאנ׳ 1 גול. ה׳ הילברונן 1 גול. ה׳ ער׳ פייגר 2 גול. ה׳ ס׳ הילברונן 1 גול. ה׳ ב׳ פישער 1 גול. ה׳ בערגעל אלבערט 1 גול. ה׳ ב׳ פישער׳ ה׳ ראטשמאנן 2 גול. ה׳ יאז׳ הור־שענדויזער 2 גול. ה׳ אנגנס 2 גול. ה׳ פ׳ בערגעל 2 גול. ה׳ נ׳ האבער 1 גולד. ה׳ וו׳ ברון 3 גולד. ה׳ וו׳ בערגעל 1 גול. ה׳ פלייטשמאן 1 גול. ה׳ מאקס פישער 1 גול. ה׳ ל׳ דייטש 2 גול. ה׳ אזע׳ בערגעל 1 גול. ה׳ א׳ ב׳ ברון 1 גולד. ה׳ ברידער קאהן 1 גולד. ה׳ איגנ׳ קאהן 2 גול. ה׳ ס׳ ברון 2 גול. ה׳ ל׳ דייטש 1 גול. ה׳ הרשענדויזער 3 גול. ה׳ ס׳ ברון 1 גול. סוממא **164** גולדען.

נאכטראג.

הייטע איזט דער אינע דעשטאציאן דער יידישען געמיינדע צו גינען איינגעלאגנט אם בייא דען פינסטערפ־עידענשען טיפא איידענען צו נעה־מען אונד ריינען שוטען צו ערבייטשען. אין גינען איזט דיא אויפגעגנט אונטער דער בעפאלקערונג גראס. עס וואהרדען דארט פלאמאטע אנגעקלעבט. דאס אם 25. דיא יודען איסגעשריעבען ווערדן. אלליען. איך הייר אין בודאפעסט האבען דיא אנטפעמטיגען פלאמאטע ערגלבען אינגאהטעס אנגעקלעבט. דיא פאליציא האט דען איסטראג. איך דיא טהעטער אידדע איסגעקוזאמקרוש צו רייסטען.

לאטטא־צייהונג פאם **21.** יוני.

ברינן	39	29	61	12	5

פרעגשוארטער ערגעבנעס:

יקותיא הלוי לעדערער.

קאנגקורז.

אין דער הייזונגען איר׳ארטה׳ געמיינדע ווירד איין טרטיגער פאר־בעשער, דער צוגלייך שוחט ובודק אונד קוראה, אונד דעם שרי׳בענס מוהיל איזט, אנקעצפטרט: דערזולבע מוס מיט כבלות פאן דרייא ארטה׳ ראבבינען פערזיהען זיין. גערארט 500 גול. נעבסט וואהנונג אונד עמאלומענטע. דיא שטעללע איזט אם 10. סעפטעמבער לי׳ י׳ אנצוטרעטען. רייזע־שפעזען ווערדען נור דעם אנטצפטירטען פערזיהען.

לעאפאלד גאלדגרובער

פרעזעס דער פאקשער אויט׳ ארטה׳ געמיינדע.

דיא נייעסטע ערפינדונג

איזט דאס נאך פראפעסאר באאנגר אויס אמעריקא נייי־פערנספרעכער **פעלאפטיטע בריוכבאנד** פאן אפלליט־צער. דאזעלבע פיר הערדען אכט אויך פיר דאמען אונד קנדער; יעלכעס איזט אהנע פערזען אויס ריינעם נומפי קעסעלך קאכשטראיפען אונד דאס דען צוזעטץ, דאס עס יעלכעס דיא פערפאלטעסטען בייזע אין קרעצפאטיע איזט אין דא גלייכע לאנגע בייזע.

פרייז: איינפאכע פאן 3—7 גולדען, דאפפעלטע פאן 10—15 גולדען. פיר קנדער אום דיא האלפטע ביל־ליגער.

נאכסט לאגער אין מוסטער־שפ־ייטגען, לופטפ־פאלטפר, בעטפ־איזלאגען, נומפי־שפ־ייטפפען אונד אללע נומפי־וואארען־ארטיקעל. — ביא גרוסנדערע בעסטע אגענטע. בען אר יקעסט, לוקה אייר דאפפעלט, וא אויך דיא לייטונגען.

בעשטעללונגען מיטטעלסט נאכנאהמע אומע־הער ביא

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist,
Budapest, Franz-Deákgasse.

מודעה.

הן יצא לאור ספר „אוהל אברהם" בולל שיות וחדושים מדברה סגיגים מהאון הפרשים נודע בישראל מה׳ אברהם שאג׳ ברשלם זצ״ל שה׳ אב״ד בק״ק פיה. ונשתלחו אל כמנין בן חברים מחבור הגיל (עקסטמלאדיי) בברשת בן המחבר נ״י להדפיס נ״כ פה ארגון בחחיר 2 גולדען בערוחת אפטפאראטא. מ׳ שריצה לקנות יכתם אלי. הקן. ואלקי יולום. אדרעסע:

Herrn WOLF JAULUS in Mattersdorf
(Comitat Oedenburg.)

יין כשר מכרם ישראל

הייריגע פעסטנוג, דאמיט אונד שולליע, מטשטע־מאסטען אין געבינדען

פאן 100 ביז 200 ליטער,
פאן 200 ביז 300 ליטער,
פאן 300 ביז 400 ליטער.

פ 4 ביז 12 קר׳ פער ליטער אב באנהאה. אדער באהנשטאציאן באנהאה. פערזענדונג נעגען נאכ־נאהמע. ביא גראסערען זענדונגען ווירד איינע עגטשפ־רעכטע אנגאבע פרייז־ליסטע. — געבינדע ווערדען מיט 2½ קר׳ פער ליטער געראכנעט אונד ווערדען צו דענגלבען פריי פראנקא באנהאה צו־רוקגעגאמסען.

Leopold Engelmann in Bonyhád.

איך בעעהרע מיך הייטיגע אנצוזייגען, דאס איך זיינ דעאלערונג דעם הייזעס אין דער אפרענאמסטע. אין זעלבעם זיך בזוזוכ׳ מיין

גאסטהויז

אונד

זעלכוואארענ־געשעפט

בעפאנד, זעלבעם נעמעהר

לוידאגגאסטע נומעמר 5

איינגערוטשטע האבען, וא אך גלעגענגעלך עס ווער מיין אונד נעטט מיט שפייז־צימער אונד עקסטרא־צימער הערגעשטעלט האבען.

איך זיך דייא צימער מיין אונד עלעגאנט פיר גאסטע צום קוארטיר אינגערוכטעם, נאכן טעפעראט, וא מאן דיא גאסטע צופרידענהייט אונד רעלטסטע בעהאנדלונג ערווארטען קאנן. האכאכטונגסאל.

פ. קליין.

גאסטגעבער אונד זעלכער.

איינע גוטה. אונד גאר־בעקוייא איזט בעסטע ווייטשען אפטסטע, וא שטיינגע שבת גוטהאלטען ווירד אונד אללעס נאך עכט יידישע איינרישטונג נעפאלגט ווירד אם בעסטע בעטיינגע, וא אויך פיר שטייגאר אונד שאלגט 10 ביז 12 גולדען איינקאמטען וואכנטלך נאראנטירט ווירד, איזט יעדענע מאנאט אן צוים דורך פרייזיגע בע־שפאטיגונג. דאס נעעשפא זיך בעטיינגען. נעגעלדר צו אי־בעיגענען אדער אין אינטער נוטען בעיזוגנשפען מיט ע־לאס איינגר קוטשען צו פרעאגאסטן. רשפעלעטיגונג. יעגל־בע ביא זיך דו ס׳ סטן, דאס דא דאס נעשעפט מיט פרייטש־ען אונד דאס נאקען. אומסט פרייליגס יעלכעס איזט זיי־ערגעגן קאנגען, מאנגן קיינע שפעזען שאנען אונד זיך פאן הייזעס נעשעפטע יעלכעס אינגעיזיגען, דא עס פיר אללע אין גלעגענהייט נעשעפט איזט. איינקוגפט ביא:

פ״יבל קליין.

פרעזאראקטער זעלכער אונד גאסטגעבער, לוידאגגאסטע נומעמר 5, בודאפעסט.

פרוכטפרייזע דער קארנהאללע פאם 21. יוני.

אינע שלוסעראנדלונג אבערוימס. אונד דער שטראאסטראַ: פאַן זייטע דעם שטאאטסאנוואלטעס נעשטעללט. אדער אבער עס רוהיג דער פּאצעס זיינגעז אנגעגעגענדער בעוויזע איינעשעללט ווערדען מססען. דיא הער פאַרלייגענדען בעוויזע דר־פּטען נוכט נעגענען, אינזאַלאנגע נוכט דאס „קאַרטען דעלוקטי“, עמעהר דיא לייבע דער עס־טרער שאַלמאַשי נעפּונדען ווירד. עסמטערד שאַלי־מאַשי קאַן זיך דיא יעצטע נאַנין וואהל אונד נעזונד אין איינעם קלאַסטער אדער אין איינעם אנדערען אר־טע בעזינדען. ווי האַפּפען, דאס דיא לידיגע וואכע מיט נאַטטעס הילפע איינען גיסטיגען אב־שלוס פינדען ווירד.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

דיא יודענפּאַלנונגען אין רוסלאנד האבען אופגע־האַרט. וויא אים פעטערסבורג טעלעגראַפירט ווירד. האט דער נייע רוסישע מיניסטער טאלסטאי איינען פלאַן אין בעהאַרדען גערוכטעט, מיט אללער שטרענגע נעגען דיא ווירעפער־אַרבייטונגען אינגעזאַמטשטיגן. דיא באַאמטען זינד פּר עפּוראַנג איסשטיגונגען פערבאַטען ווערדען אונד ווערדען מיט גנטלאַססונג אם אהרעם אמטע בע־שטראַפט. פאַללס דיא דיא יודען נוכט בעשטעגען, זאָמטס אונס ווערדער רוהיג אונד פּרעדיג אין רוס־לאנד גערעכנט, האַפּפ אבער צייגען זיך לי־דער בייא אונס אין אונגאַרן רוסישע נעשעענסטער, דיא אבער מיט נאַטטעס הילפע באלד פערשיוטט ווערדען דורפטען.

אבער דיא יודענהעטצע ריינען טיריגן מעלדען דיא „פּרעס־בורגער צייטונג“ פאַלגענדעס: דיעזער מאַנע וואר־דען אם מרגיער נאַכמאַלס דיא פּרעפּיגען אבגע־האַלטען. נאַך בעגעגנונג דער פּרעפּיגען פּהלטען זיך דיא שווערגעגען אין ווענע פּרייער אונד מאהל־טען מיט מעגע אדער קאַהלען דעם נאַכטס אויף דען מאַרגען דער יידישען וואַכטמאַנס נאַלנען. אַללבע אונד עבכעל, אויף דיא וואַרט שרייבען זיא הין: „שלאַגעט דיא יודען טאַרט!“ מאַנס האַרט וואַר־דען מערדערע יודען אויף דער נאַסטע פּרעשטאַט־טעט אונד מאַרמאָרלעט. אם 19־טען יוני וואַרדען זאַגאַר דיא פּענסטער אן מערדערען יודען שען. זערן דורך שטיינדע צערשטעמערטע. אלסבאלד נאַדהעם אויף דיא ארבייטער אונד בעזעוולען אן דען

„עס איזט אין קאַפּאַרד, (אנטוואָרטעט אבבי עקיבא) ישראל איזט נוט בעדראַהט, זיא לאַנגע עס דער אינע בע־וואַכט, דער זיינע מיינען אונד נעלוכסען קודעיר נוט פּר־נוסט. אַ, דזא נאַכאַמטע דזרט, דען נאָסט אויסעזעהען, זיינס אַללבע צו דער אין אַללבע אַללער קוס־טער אונד זאַגען, דאס דזא נאָסטע אַללטעגטיגע הילפע פּרעטיגען מאַנסס, אונדעס דזא דען הערען וועגדעס פאַן דיעזע נאָסט אונד נעלוסטסט נאַך פּרעס־דען נייטיל.“

בר כבא עזאָב זיך, וזאס אבבי עקיבא עכען־פאַללס מאַהס.

„הוט דיך, (שפּאַר דער אבבי) דאס דזא אבזזוי־נעסס פאַן נאָסטס וזוגען נאַך עכסס אדער לינקס. נאָסט דאס דיך ווערגען. אבער נור זיגען דזא בזיס דער מאַנן נאַך דער הערען נעהלסען. דזא דזה בס וזאר, ווייסס דזא אס שאַנדער זזין, דאס דזערק דער עלאַזונג צו אַללד־ברינגען.“

דזא דראַהגנד האַטטען אבבי עקיבא דען אַרם ער־האַבען, דזורך דזא פּענסטער דעם קאַנזלטען שלאַפּנמאַ־נעס פּיעל דאס אַללע מאָרלדיס אויף זיינע הארע נע־שאַלט. בר כבא שאַנד אויס נעגאַנגאַבער אונד בעפאַהל־טעטע אויזן מיט פּאַרשענדען בלוקען.

„וזאס וזיללסט דזא דאבבי, (שפּאַר ער) מזזוז איך נוכט אַללעס פּיר מיין פאַלק? דזא וזיעסט מיך אויף אַללער דיסטונג. איך נאַנגע מיינען אזגען נוכט אינזאַל דען שלאַף.“

„עס שלאַפט אונד שלוטטעס נוכט דער הוטער ישראל“, וזזגען נאָסט דאס דזיז נוכט בזיס, זא בעטיידיגן זיך פּרענבלאַך דזא בזיליטטע דאַרזס; וזזגען נאָסט דזא שטאַדט נוכט בזיטאַס, זא וזאַנס פּרענבלאַך דער וזזג־טער. נאָסט שטעט זיינע בזיליגונגע אונד נוכט אזזגען,

---

ווערגען דזא אַללאַפּן, וזאס אנדערע אין אנגעשטענגטער קאַפּס פּרענבנגס בעשטרעבען.“

„וזאס פּרעלאַנגסט דזא, אבבי?“

„וזאס איך פּרעלאַנגע, אזזס, דאס אזזגער אַפּלן אין נאָסטסאַפּאַלן דזא וזזג אַלל, דאַר אזזדר דזיז הילפע בזיזנד אונד פּרעטיגנד, אונד אַפּן זיינע אַללטעגטיגן אונד אַללגס האַפּפנדע אונד עזזואַרטענד.“

„אונד אַללגן דזיר מזסס דזא הערע אין דען שאַפּס לזגען.“

„נוכט דאַך, (שפּאַר דאבבי עקיבא) דזיר מזסס אזזגעזע פּפּלכס מזהן; אבער נור דאס דזאַס דזגען, וזאס נוס אזזגר רכס, וזאס נאָסט זזאַלנגפּאַללדס אזזס. דזערה, ישראל אזזס אין פאַלק, דאס אזזזאס וזאַרזגן, דזר מס אנדערגן אַללקנדן נכס פּרעדזדיגן זאַלל. מזסס־שטעדט מזך נכס. נכס עזזזזא, דאס ישראל פּזנדלדך נזזזנגס זזין זאַלל נזגגען אנדערע נאַגאַנגען, דאס דזיא פּגעגע פאַן דזך דזיזגנדן דזס נאָסטס דער דאַרדזדיגס. אַללד מנעסטן דזר בזדזדר־קזנדער דזס אזזגזגגן נאָסטס. אונד נאָסט דאס נבגאַ־מען; דזא וזאַלדס דזיגנן נבכנגנעטגען דזיעבגן דזיא דזך זזלבסס, נכס נור דזיגנן בזדזדר. דזיגנן שאַמטמנבגאַס־מגן, דזיגנן נלדבגנגסנאַססגן, וזאַרדגן דזיגן נבגנגנגנ־שקן, דזזס אזזס דער נאָסטס נדזדאַסטן אונדערער דזלזגנן נאָסטסעלבדזדן. אבער וזזר זזדגן דזיד דאס אזזסדזזזלסט אַללד דזס זזזזזגן, פאַן אזזס עדלזזגן צו דזיגנסט. דזא שדזסלבס אונד מנדלזגן לזדדדן. אַללד נזזזטגנד אונד פּאַרשדזסטן אונדערגס נאָסטסס — וזזר מזססן דזא אן דזגנדס אונד לזזסדזקס נז ערדאַלסטן וזכגן. דאס קאַנ־נגן וזזר אבער נור, דזזגנן וזזר אונס דזדן אונד אזזסדזשס לדן מזך שאַאַרק נגנגס. דאדער קאַנגגן זזזר קזן בגדגנס שלדגסן מזס דען קזזזאַבגדן, דזזל דזא אונס בגדגנס שדזדגן אַל אנ־דזערע אַפּלקדר אן אזזדדס דזגקדן אונד נלדזגגן. מזססן

אין נעאַרנגנטעס נזגזטגן נעשאַפּפען ווערדדע! אַ־בערדזיגס מאַנע דאס אבערדזזזג נזג זזינע צוזשטמ־מנג צור אַ־אַדזזזג דער צדזזזדלנדג, אדער צור נאַששאַטטונג. פאַן עדזשלדזגנגנגן צוזזשלנן זזדנן קאַטזאַלזקן נעבגן, דזא הערדזס דער קאַטזאַלד־שען רעדגלאַנג אינע זזדר נראַבטע נעפאַרד ערזזאַכ־מען מססע!“— צו דזזזזזגס נזגזזבג, דאס פאַן זזדנ־דאס שטראַצנ. מאַכט „פּעזשטי נאַפּלאַ“ פאַללנגנ־דע טראַסטלזכס בעמעדקנגנ: „עס אזזס זזדרד גר־קלדדלך. זזזנגן דזא קאַטזאַלזשע נזיסטלזכדזס גנ־גגן דזא אזזזדזדזגנג דער צדזזזדלנדג אזזס. אזזך דאס אזזס נאַנזן נאַטזדגגעמעס. זזזנגן דזדזזע נזיסטלזכדזס דאַרזזך דזזזנגנ. דזס דזא זאַנגנאַמס־דזזזזך דער כדזס־טגן נזכט פּרעלדטעצט זזזדרדע. אבער דזא זזדדנ־גזזדזדזכדזס. דזא אן דזזזזגס בעזזזכג דער הערדאַר־טס. פּרעדזגנג דזן פאַללסטגן מאַדדעל. עס אזזס פּזלגדעדר פּפּלכס דער גזסטלזכדזס, דאס פאַלק אזזצזקלדגן אונד דזא לזדדדגשאַפּטגן צו בע־שזזזדטגגן. דזזדך דזדעטגדדזזזג מס דזא גאַנגגע לאַנד נור פּרעדלזדגנג. אבער אזזך דזא גזסטלזכדזס זזזדך דזא פּאַפּלאַסטגן נזזזדגן מס גזזגגנגנ.

אזזס נאַנזן נאַטזדגגעמעס. זזזנגן דזזזזגנ זזזנגנ גזסטלזכדזס דאַרזזך דזזזנגנ. דזא דזא זאַנגנאַמס־דזזזזך דער כדזס־טגן נזכט פּרעלדטעצט זזזדרדע. אבער דזא זזדדנ־גזזדזדזכדזס. דזא אן דזזזזגס עזזזזכג דער הערדאַר־טס. פּרעדזגנג דזן פאַללסטגן מאַדדעל. עס אזזס פּזלגדעדר פּפּלכס דער גזסטלזכדזס, דאס פאַלק אזזצזקלדגן אונד דזא לזדדדגשאַפּטגן צו בע־שזזזדטגגן. דזזדך דזדעטגדדזזזג מס דזא גאַנגגע לאַנד נור פּרעדלזדגנג. אבער אזזך דזא גזסטלזכדזס זזזדך דזא פּאַפּלאַסטגן נזזזדגן מס גזזגגנגנ.

אזזס דזא אזזזדזדזגנג אַן דער הערדאַר־אַפּפּלאַסטגנ דער דזזזזגנ דזס דזזזזגנ אונד דזא אזזזדזדזגנג אַן דזזזזגס אזזס דזא אזזזדזדזגנג אַן דזזזזגס אזזס דזא אזזזדזדזגנג אַן דזזזזגס אזזס

דאנקטע דעם שעכטער פיר זיינע אנטהילנאהמע, דאך וואללטע אידר דעם נונמעהר ניכט אים דעם לעבן, זיא טרייבען אין אי״פרכטיגע מיינונג אלס. באלד מעהרערען אים דא״לפע מיט, פראגענד, וואס זיא פאן דער זאכע האלשען? אין פערבי״שטעט זיך דער פערזאהמע. אונד אלס דער קלייגע קאנבע דעם שוחט אויף דער וויעזע, פאן דען גענזאיונגען איינדרינגליך בעפראגט. דיא עזוועקנטע איינערזע פאללען לעים. פערבי״שטעט זיך דיא האפאר אונד דיא בעהאדרע פיהלט זיך פערגאלאסט, דאס קינד אונטער דער האנד צו פערהאלטן. אלס דיא ערסטען פער״האפטונגען ערפאלגטען, איינגעשען שארף אונד זיינע פריא אללעים: איינזע טאגע לאנג לייגנעעט אויף דער״זען זאהן, דער 16־יעהרינע שארף הארט־נעקיג, פערבלוט דיא בעזאהרדע אין אידן, ער בליעב. אללען פראגען גענענענבער. דאכיא, דאס ער ניכטס וויססע. דער פרעדדענט דעם גע״ריכטס אהנטע אבענדעס, דאס דער קנאבע נור אים פורכט פאר דער אונטערזוכונג. אונד דעם פערהענגניספאללען דעם בעקענניספאס לייגנע אונד אדרענעטע אן, דען קנאבען אויף דאס בעסטע צו בעהאנדעלן, אזהן דאביא פארטוערהרנד אים אזינע צו בעראהלטען, יעדעס מאמענט זיינעם זעע־לענ־לעבענס צו בעאבאכטען אונד אזהן, צו אי״מ־ריכטען בעקענגען צו ערמוטהיגען. צו דיעזעם בעזיהע וווארדע דער קנאבע ניכט אן אזינע דער צעללען דעם גערי״כטס־גע״פענגניססעס אזינגע־שפערט. אזאדערן אין דער פרי״וואהרהונג אזינעם גערי״כטסס־ייערס אונטערגעבראכט, דער אזהן זעהר הומאן בעהאנדעלטע, זיך מיט אזהם, באלד שערצאהלס, באלד ערנסט אין גרעשפרעכע אזינ־לעים, אונד זיך אי״מ בעפרהטע, דאס פער־טיינע דעם קנאבען צו געוהנען. עס עולאנגע אזהם דיעם אויף אונד פר גע־וויאהן דיא אביבערצי־גונג, דאס דער קנאבע, לבערא״אסיגן נישט, אזהם אי״פאסטונג אונד פיעל נשעם געפיהל בעזיטצע. נור אין בעגונ אזהיר דאס פערהענגניספאללע פער־ברעכען בליעב ער אונצוגענגיליך, אין בייזאהע ליידענשאפטליך ערגענשטס טאגע אונאבלעסס־ווערדע״האלגנד, דאס ער בלעד דער זאכע נאר ניכטס וויססע. ענדליך אין איינער נאכט שריע דער קנאבע, וועלכער זזהר אונרוהיג וואר, אים בעקט פלאפצליך אויף. דיעה זיינען דיזווירטהה אונד ער־צעפלאהרט דיעזעס אונטער שלוכצען, עס בעדרעקט זיינע זעעלע אין געהיימנים; ווייטער קאנגע ער

פאָלליעטאָן.

יודא אונד ראם.

(50־סטע פאָרטשעטצונג.)

„דיא קוכאער ברינגען אפפטר דאר אויף דעם בעי־נע נרייטס. (אונד דאבכי קוקנד צו בר ככבא אונד דיע פרעמדמעלטען) וויינוואהל דע פערבאנגען אים, אין איינער אנדערען אפפטר, אבער אין דיעזע פיר אנדערען אין אלע אנדערען אין דא״לפע מיט, פראגענד, וואס זיא פאן דער זאכע האלשען? אין פערבי״שטעט זיך דער פערזאהמע. אונד אלס דער קלייגע קאנבע דעם שוחט אויף דער וויעזע, פאן דען גענזאיונגען איינדרינגליך בעפראגט. דיא עזוועקנטע איינערזע פאללען לעים. פערבי״שטעט זיך דיא האפאר אונד דיא בעהאדרע פיהלט זיך פערגאלאסט, דאס קינד אונטער דער האנד צו פערהאלטן. אלס דיא ערסטען פער־האפטונגען ערפאלגטען, איינגעשען שארף אונד זיינע פריא אללעים: איינזע טאגע לאנג לייגנעעט אויף דער״זען זאהן, דער 16־יעהרינע שארף הארט־נעקיג, פערבלוט דיא בעזאהרדע אין אידן, ער בליעב. אללען פראגען גענענענבער. דאכיא, דאס ער ניכטס וויססע. דער פרעדדענט דעם גע־ריכטס אהנטע אבענדעס, דאס דער קנאבע נור אים פורכט פאר דער זאכע נור־אונטערזוכונג. אונד דעם פערהענגניספאללען דעם בעקענגניססעס לייגנע אונד אדרענעטע אן, דען קנאבען אויף דאס בעסטע צו בעהאנדעלן, אזהן דאביא פארטוערהרנד אים אזינע צו בעראהלטען, יעדעס מאמענט זיינעם זעע־לענ־לעבענס צו בעאבאכטען אונד אזהן, צו אי״מ־ריכטען בעקענגען צו ערמוטהיגען. צו דיעזעם בעזיהע וווארדע דער קנאבע ניכט אן אזינע דער צעללען דעם גערי״כטס־גע״פענגניססעס אזינגע־שפערט. אזאדערן אין דער פרי״וואהרהונג אזינעם גערי״כטסס־ייערס בעם אונטערגעבראכט, דער אזהן זעהר הומאן בעהאנדעלטע, זיך מיט אזהם, באלד שערצאהלס, באלד ערנסט אין גרעשפרעכע אזינ־לעים, אונד זיך אי״מ בעפרהטע, דאס פער־טיינע דעם קנאבען צו געוהנען. עס עולאנגע אזהם דיעם אויף אונד פר גע־וויאהן דיא אביבערצי־גונג, דאס דער קנאבע, לבערא״אסיגן נישט, אזהם אי״פאסטונג אונד פיעל נשעם געפיהל בעזיטצע. נור אין בעגונ אזהיר דאס פערהענגניספאללע פער־ברעכען בליעב ער אונצוגענגיליך, אין בייזאהע ליידענשאפטליך ערגענשטס טאגע אונאבלעסס־ווערדע״האלגנד, דאס ער בלעד דער זאכע נאר ניכטס וויססע. ענדליך אין איינער נאכט שריע דער קנאבע, וועלכער זזהר אונרוהיג וואר, אים בעקט פלאפצליך אויף. דיעה זיינען דיזווירטהה אונד ער־צעפלאהרט דיעזעס אונטער שלוכצען, עס בעדרעקט זיינע זעעלע אין געהיימנים; ווייטער קאנגע ער

דיעזעס ניכט ערטראגען, דאהער ער דען אונטערזו־כונגס־ריכטער בימטע, צו אזהם קאממען צו וואל־לען, דאמיט ער אזהם אין אי״פרכטיגע בעשטעטי־גים מאכע. דער שרייבער פערשטענדיגט דיע אפאן אזאפארט דען אונטערזוכונגס־ריכטער, וועלכער אונ־פערוווילט אונד אזהם אונד צו דען קנאבען אויל־טע, אום זיין געשטענדניס צו פראטאקאלל צו נעהמען.

עס פאלגט נון דיא ערצעהלונג דעם קנאבען דער בעריכט בעקאנגטען איינצעלהיטען אי״בער דיא אנגעבליכע מאָ״רדטהאט. דיא דער קנאבע דורך דאס שלייסעללאָך געזעהען האבען וויל. דיא פער־האפטעטען דאנענען איינגעזעטצט, דאך זונד אין דעם נאכווייז אונד אן אדרענען אונטוהרשען אויף אינגעלגען פראגען דיא ווידערשפרוכע צוגעלאסען. דער קנאבע פאלגט־ריכטיג אונד זזהר בעשיידען אונד זזהר בעזיטצט דיע דערזאגען אין דער״זען זאהן, אונד אין אי״מ־ריכטען בעזאהלטען אונד אין אי״מ־ריכטען אונד אי״מ־ריכטען אונד אי״מ־ריכטען אונד